הִלְכוֹת עֵרוּבֵי תְּחוּמִין סִימָן תט

(לב) צ'כְּשִׁשָּׁה בֵּיצִים (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן (לג) שס"ח סָעִיף ג') (לד) מִפַּת ק'אוֹ מִכָּל דָּבָר (לה) שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִין בּוֹ שְׁתּוּפֵי מְבוֹאוֹת, (לו) ר'וְאִם הוּא לִפְתָן, בִּכְדֵי לֶאֱכֹל בּוֹ שְׁתֵּי סְעוּדוֹת סַגִּי. (לז) וְאוֹמֵר בְּזֶה הָעֵרוּב אֶהְיֶה מֻתָּר לֵילֵךְ לְמָחָר אַלְפַּיִם אַמָּה, וְחוֹזֵר וְלָן בְּבֵיתוֹ, וַאֲפִלּוּ הָכִי מוּדָדִים לוֹ תְּחוּמוֹ מִמְּקוֹם עֵרוּבוֹ, שֶׁאָנוּ רוֹאִים (לח) כְּאִלּוּ דָּר שָׁם. שאֲבָל הַתַּלְמִידִים הָאוֹכְלִים אֵצֶל בַּעֲלֵי בָּתִּים שֶׁפְּתָיֶהם בַּשָּׂדֶה וְחוֹזְרִים וְלָנִים בְּבֵית רַבָּם, מוּדָדִין לָהֶם תְּחוּמָם מִבֵּית רַבָּם שֶׁהוּא מָקוֹם לִינָתָם (לט) שֶׁהוּא לָהֶם עִקָּר, (מ) שָׁשָׁם הָיוּ (ז) חֲפָצִים גַּם לֶאֱכֹל אִלּוּ הָיָה שָׁם מְזוֹנָם: ח אִם יִרְצֶה יִשְׁלַח הָעֵרוּב * עַל יְדֵי שָׁלִיחַ, * וְיֹאמַר בְּזֶה הָעֵרוּב יְהֵא פְּלוֹנִי מֻתָּר לֵילֵךְ. תּוּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא (מא) חֵרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן אוֹ (מב) שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בְּעֵרוּב. וְאִם שְׁלָחוֹ (מג) עַל יְדֵי חֵרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן אוֹ עוֹבֵד כּוֹכָבִים אוֹ אַחֵר שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בְּעֵרוּב, (מד) אֵינוֹ עֵרוּב. אוְאִם אָמַר לְאַחֵר (מה) לְקַבְּלוֹ מִמֶּנּוּ (מו) וּשְׁלָחוֹ עַל יְדֵי אֶחָד מֵאֵלּוּ, וַאֲפִלּוּ שְׁלָחוֹ עַל הַפִּיל אוֹ עַל הַקּוֹף (מז) וְרָאָה מֵרָחוֹק שֶׁהִגִּיעַ שָׁם (מח) * וּנְתָנוֹ לוֹ, (מט) הֲוֵי עֵרוּב אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא רָאָה שֶׁהִנִּיחוֹ הָאַחֵר, (נ) דַּחֲזָקָה שָׁלִיחַ

צ רמב"ם בְּפֶרֶק א' מֵהִלְכוֹת עֵרוּבִין (ה"ט) מִסְּוּגְיָא דְּגַמָּרָא שָׁם. ק מִשְׁנָה שָׁם כ"ו (ע"ב) וּפ"ב (ע"ב), וְעַיֵּן בְּסִימָן שפ"ו (סעיפים ד"ה). ר שָׁם בְּגַמָּרָא (ע"ג) [כ"ט] (ע"ב). ש שָׁם (עג.) בְּצֵיָא וְנַפְשָׁטָא. ת מִשְׁנָה שָׁם ל"א (ע"ב). א שָׁם בְּמִשְׁנָה וּגְמָרָא שָׁם.

בֵּאוּר הַלָּכָה

כֵּיוָן דְּמָזוֹנוֹ הוּא בְּפָחוֹת. וְיֵשׁ מַאֲחֲרוֹנִים שֶׁמְּצַדְּדִין לְהַחְמִיר דַּאֲפִלּוּ חוֹלֶה וְזָקֵן שְׁעוּרָם בְּשִׁתֵּי סְעוּדוֹת בֵּינוֹנִיוֹת, וְהֵינוּ כְּשִׁשָּׁה בֵּיצִים כִּשְׁאָר כָּל אָדָם [עַיֵּן בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק יח) וּתְשׁוּבַת חֶתָם סוֹפֵר סִימָן צ"ח]. וְדַע דַּאֲפִלּוּ לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּעֵינָן עַל כָּל פָּנִים שֶׁיִּהְיֶה אוֹתוֹ הַמָּזוֹן רָאוּי לֶאֱכֹל לְחוֹלֶה, וְאִם אֵינוֹ רָאוּי לוֹ, בְּעֵינָן עַל כָּל פָּנִים שֶׁיִּהְיֶה שְׁתֵּי סְעוּדוֹת, דְּאֵז הֲוֵי עֵרוּב. מְשׁוּם דַּחֲזִי לְאַחֲרִינָא [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ס"ק יא)].

ח * עַל יְדֵי שָׁלִיחַ. אֲפִלּוּ עַל יְדֵי עֶבֶד אוֹ שִׁפְחָה [גְּמָרָא, וְהוּבָא בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יד)]. וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר כְּשֶׁהִטְבִּילָן לְשֵׁם עֲבֻדּוּת, דְּאִי לָאו הָכִי הֲרֵי הֵם בִּכְלַל עַכּוּ"ם:

* וְיֹאמַר בְּזֶה הָעֵרוּב יְהֵא פְּלוֹנִי וְכוּ'. וְהָאֲמִירָה מְעֻכָּב [אַחֲרוֹנִים]. וְאִם אָמַר בַּעַל הַבַּיִת זֹאת הַפַּת שֶׁמְּנִיחַ שְׁלוּחִי לְעֵרוּב אֶהְיֶה מֻתָּר לְהֵלֵךְ מִמְּקוֹם פְּלוֹנִי אֲלַפַּיִם לְכָל רוּחַ, גַּם כֵּן מְהֻנֵּי [פְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק טז)]:

* וּנְתָנוֹ לוֹ. הֲנֵי הַמְחַבֵּר הָצְתִּיךְ זֶה מִלְּשׁוֹן הַטּוּר דְּמַשְׁמַע דְּצָרִיךְ דַּוְקָא שִׁירָאֶה בְּכְלַל לְפָתָן, נִתְבָּאֵר הַכֹּל בְּסִימָן שפ"ו (ס"ו). וְהִנֵּה לְעִנְיַן שִׁעוּר שְׁתֵּי הַסְּעוּדוֹת, בְּכָאן צָרִיךְ מְזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת מַאֲכָל אוֹ לְפָתָן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בִּפְנֵי עַצְמוֹ, וַאֲפִלּוּ בַּעַל הַבַּיִת עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ צָרִיךְ לְהַנִּיחַ לְכָל אֶחָד שִׁעוּר עֵרוּב, חוּץ מִבְּנוֹ קָטָן שֶׁצָּרִיךְ לְאִמּוֹ, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן תי"ג וְתי"ד, וְלֹא הֲוֵי בָּזֶה דּוּמְיָא דְּשִׁתּוּפֵי מְבוֹאוֹת, דְּשָׁם מְעֻרְבִין בְּמָזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת לְכָל הָעִיר. [וְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הַגָּהוֹת אֲשֵׁרִי (בִּיצה פ"ב סי' ה) עֵצָה לָעֲרֹב בְּחֹמֶץ, דְּבִמְעַט חֹמֶץ סַגִּי לְהַרְבֵּה אֲנָשִׁים לְטַבֵּל בּוֹ יָרָק מְזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת, דְּזֶהוּ הַשִּׁעוּר בְּחֹמֶץ כַּמְבֹאָר בְּסִימָן שפ"ו סָעִיף ו'. אָכֵן לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב שָׁם הָאַלְיָה רַבָּה (סי' שפו ס"ק יב) בְּשֵׁם פּוֹסְקִים דִּלְטַבֵּל שְׁתֵּי סְעוּדוֹת צָרִיךְ רְבִיעִית חֹמֶץ, אִם כֵּן לְפִי שִׁעוּר הָאֲנָשִׁים שֶׁמְּנִיחַ עֲבוּרָם הָעֵרוּב כֵּן צָרִיךְ לִתֵּן חֶשְׁבּוֹן הָרְבִיעִיּוֹת]: (לז) וְאוֹמֵר וְכוּ'. אֲבָל בְּהַנִּיחַ בִּשְׁתִיקָה, אַף שֶׁכְּבָר לִבּוֹ לִקְנוֹת שָׁם שְׁבִיתָה, (לה) לֹא הֲוֵי עֵרוּב כְּשֶׁעֲרַב בְּפַת. מִיהוּ אַף אִם לֹא אָמַר כָּל הַנֶּפֶשׁ הַזֶּה, וְרַק שֶׁאָמַר זֶה יִהְיֶה לָעֵרוּב, סַגִּי [חַיֵּי אָדָם (כלל עז ס"ו)]: (לח) כְּאִלּוּ דָּר שָׁם. דְּאָנָן סָהֲדֵי אִלּוּ הָיָה לוֹ שָׁם מָקוֹם לָדוּר הָיָה גַּם כֵּן לָן שָׁם [גְּמָרָא (עג.)]: (לט) שֶׁהוּא לָהֶם עִקָּר. וּמִסְתַּבְּרָא בִּפְשִׁיטוּת, דְּאַף אִם הָיוּ כָּל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת בְּבֵית הַבַּעַל הַבַּיִת שָׁם, (ט) מִכָּל מָקוֹם לֹא קָנוּ שְׁבִיתָה שָׁם, וְרַק בְּבֵית רַבָּם, אִם לֹא שֶׁכָּנוּ בְּפֵרוּשׁ לִקְנוֹת שְׁבִיתָתָם שָׁם: (מ) שָׁשָׁם הָיוּ חֲפָצִים. וְכֵן (ז) הָרוֹעִים הַלָּנִים בַּשָּׂדֶה, אַף שֶׁאוֹכְלִין בַּבַּיִת, הוֹלְכִין אַחַר מָקוֹם לִינָתָן, שֶׁשָּׁם הָיוּ חֲפָצִים לֶאֱכֹל גַּם כֵּן אִלּוּ הָיָה בִּיכָלְתָּם, וְכֵן הַקַּיָּצִים וְשׁוֹמְרֵי פֵּרוֹת: ח (מא) חֵרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן. מִשּׁוּם (מא) דְּלָאו בְּנֵי דַּעַת נִינְהוּ (ט) וְלֹא אֵלִימִי לְמִקְנֵי שְׁבִיתָה, (מ) וַאֲפִלּוּ עוֹמֵד וְרוֹאֶה מֵרָחוֹק שֶׁמַּנִּיחִים שָׁם בַּמָּקוֹם שֶׁצִּנָּם. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת, דְּשָׁם הָעִקָּר הוּא מַה שֶּׁמְּקַבֵּץ מִכֻּלָּם וְעַל יְדֵי זֶה מִתְעָרְבִין יַחַד, לָכֵן מְהֻנֵּי גַּם עַל יְדֵי קָטָן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן שס"ו סָעִיף ג': (מב) שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בְּעֵרוּב. בְּגוֹן עוֹבְדֵי גִּלּוּלִים וּצְדוּקִים (מפ) וּכְהַאי גַּוְנָא, דְּשָׁמְא לֹא יַנִּיחוּם שָׁם. (מג) וַאֲפִלּוּ אִם יַעֲמֹד מֵרָחוֹק וְיִרְאֶה גַּם כֵּן לֹא מְהֻנֵּי, דְּשָׁמָּא לֹא הִנִּיחוּם לְשֵׁם עֵרוּב: (מג) עַל יְדֵי חֵרֶשׁ. וַאֲפִלּוּ אִם הַחֵרֶשׁ הַהוּא שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר, דִּבְעָלְמָא הוּא כְּפִקֵּחַ לְכָל דְּבָרָיו, מִסְתַּבְּרָא דְּהָכָא לֹא מְהֻנֵּי, דְּהָכָא הֲלֹא בָּעֵינַן שֶׁיֹּאמַר בְּפֵרוּשׁ דְּבָזֶה הָעֵרוּב יִהְיֶה מֻתָּר לִפְלוֹנִי לְהֵלֵךְ, וְהָאֲמִירָה מְעַכֶּבֶת וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּאוֹת ל"ז, וְהוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְדַבֵּר: (מד) אֵינוֹ עֵרוּב. וְנִשְׁאָר עַל תְּחוּם בֵּיתוֹ, וְכַנַּ"ל בְּסִימָן ת"ח סָעִיף ד': (מה) לְקַבְּלוֹ מִמֶּנּוּ. וּלְהַנִּיחוֹ לְשֵׁם עֵרוּב: (מו) וּשְׁלָחוֹ וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁאָמַר לָהֶם שֶׁיּוֹלִיכוּ לָאָדָם הַהוּא: (מז) וְרָאָה מֵרָחוֹק. דְּאִי לָאו הָכִי, אָמְרִינַן דְּלְמָא לֹא מָמְטוּ לֵיהּ: (מח) וּנְתָנוֹ לוֹ. עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה ונתנו): (מט) הֲוֵי עֵרוּב. וְדַוְקָא שֶׁהָאַחֵר הִבְטִיחַ לוֹ בְּפֵרוּשׁ שֶׁיְּקַבְּלוֹ וְיַנִּיחוֹ לְשֵׁם עֵרוּב בְּשָׁבִילוֹ, (מג) אֲבָל אִם שָׁתַק לוֹ, לֹא אָמְרִינַן בָּזֶה דַּחֲזָקָה שֶׁיַּעֲשֶׂה שְׁלִיחוּתוֹ: (נ) דַּחֲזָקָה וְכוּ'. וְדַוְקָא בָּזֶה שֶׁהוּא אִסּוּר דְּרַבָּנָן

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מְשַׁעֲרִינַן, מִכָּל מָקוֹם (מפ) בְּרַעֲבָתָן מְשַׁעֲרִינַן בִּסְעוּדָה בֵּינוֹנִית כְּשְׁאָר אָדָם, וְהוּא מְשׁוּם (נ) דְּבִשְׁנֵיהֶם אָזְלִינַן לְהָקֵל: (לב) כְּשִׁשָּׁה בֵּיצִים. עִם (ג) קְלִפָּתָן: (לג) סִימָן שס"ח. דְּשָׁם הֵבִיא הַמְחַבֵּר דַּעַת יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהֵם כְּשִׁמּוֹנָה בֵּיצִים, וְכָאן סָתַם כְּדַעָה רִאשׁוֹנָה. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם [משנ"ב ס"ק יב) אדִּלְכַתְּחִלָּה נָכוֹן לִנְהֹג כְּדַעַת הַיֵּשׁ אוֹמְרִים: (לד) מִפַּת אוֹ מִכָּל דָּבָר וְכוּ'. וְכַמְבֹאָר בְּסִימָן שפ"ו (ס"ה), עַיֵּן שָׁם, וְלֹא כְּעֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת דְּאֵין מְעָרְבִין אֶלָּא בְּפַת: (לה) שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִין בּוֹ. וְהַנִּשְׁבָּע שֶׁלֹּא יֵהָנֶה מִפִּכָּר, אַף עַל גַּב דְּתוּ לֹא חֲזִי לְשִׁתּוּף, כַּמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן שפ"ו סוֹף סָעִיף ח' לְדַעַת הַיֵּשׁ אוֹמְרִים, לְעֵרוּבֵי תְּחוּמִין (לו) חֲזִי לְכַלֵּי עָלְמָא, דְּהָא אֵין מְעָרְבִין עֵרוּבֵי תְּחוּמִין אֶלָּא לְדָבָר מְצָוָה, וַהֲנָאַת מְצָוָה לֹא חֲשִׁיבָא הֲנָאָה, דִּמְצוֹת לָאו לְהֲנוֹת נִתְּנוּ: (לו) וְאִם הוּא לְפָתָן. וּמַה נִּכְלָל בְּכְלַל לְפָתָן, נִתְבָּאֵר הַכֹּל בְּסִימָן שפ"ו (ס"ו). וְהִנֵּה לְעִנְיַן שִׁעוּר שְׁתֵּי הַסְּעוּדוֹת, בְּכָאן צָרִיךְ מְזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת מַאֲכָל אוֹ לְפָתָן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בִּפְנֵי עַצְמוֹ, וַאֲפִלּוּ בַּעַל הַבַּיִת עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ צָרִיךְ לְהַנִּיחַ לְכָל אֶחָד שִׁעוּר עֵרוּב, חוּץ מִבְּנוֹ קָטָן שֶׁצָּרִיךְ לְאִמּוֹ, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן תי"ג וְתי"ד, וְלֹא הֲוֵי בָּזֶה דּוּמְיָא דְּשִׁתּוּפֵי מְבוֹאוֹת, דְּשָׁם מְעָרְבִין בְּמָזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת לְכָל הָעִיר. [וְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הַגָּהוֹת אֲשֵׁרִי (בִּיצה פ"ב סי' ה) עֵצָה לָעֲרֹב בְּחֹמֶץ, דְּבִמְעַט חֹמֶץ סַגִּי לְהַרְבֵּה אֲנָשִׁים לְטַבֵּל בּוֹ יָרָק מְזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת, דְּזֶהוּ הַשִּׁעוּר בְּחֹמֶץ כַּמְבֹאָר בְּסִימָן שפ"ו סָעִיף ו'. אָכֵן לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב שָׁם הָאַלְיָה רַבָּה (סי' שפו ס"ק יב) בְּשֵׁם פּוֹסְקִים דִּלְטַבֵּל שְׁתֵּי סְעוּדוֹת צָרִיךְ רְבִיעִית חֹמֶץ, אִם כֵּן לְפִי שִׁעוּר הָאֲנָשִׁים שֶׁמְּנִיחַ עֲבוּרָם הָעֵרוּב כֵּן צָרִיךְ לִתֵּן חֶשְׁבּוֹן הָרְבִיעִיּוֹת]: (לז) וְאוֹמֵר וְכוּ'. אֲבָל בְּהַנִּיחַ בִּשְׁתִיקָה, אַף שֶׁכְּבָר לִבּוֹ לִקְנוֹת שָׁם שְׁבִיתָה, (לה) לֹא הֲוֵי עֵרוּב כְּשֶׁעֲרַב בְּפַת. מִיהוּ אַף אִם לֹא אָמַר כָּל הַנֶּפֶשׁ הַזֶּה, וְרַק שֶׁאָמַר זֶה יִהְיֶה לָעֵרוּב, סַגִּי [חַיֵּי אָדָם (כלל עז ס"ו)]: (לח) כְּאִלּוּ דָּר שָׁם. דְּאָנָן סָהֲדֵי אִלּוּ הָיָה לוֹ שָׁם מָקוֹם לָדוּר הָיָה גַּם כֵּן לָן שָׁם [גְּמָרָא (עג.)]: (לט) שֶׁהוּא לָהֶם עִקָּר. וּמִסְתַּבְּרָא בִּפְשִׁיטוּת, דְּאַף אִם הָיוּ כָּל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת בְּבֵית הַבַּעַל הַבַּיִת שָׁם, (ט) מִכָּל מָקוֹם לֹא קָנוּ שְׁבִיתָה שָׁם, וְרַק בְּבֵית רַבָּם, אִם לֹא שֶׁכָּנוּ בְּפֵרוּשׁ לִקְנוֹת שְׁבִיתָתָם שָׁם: (מ) שָׁשָׁם הָיוּ חֲפָצִים. וְכֵן (ז) הָרוֹעִים הַלָּנִים בַּשָּׂדֶה, אַף שֶׁאוֹכְלִין בַּבַּיִת, הוֹלְכִין אַחַר מָקוֹם לִינָתָן, שֶׁשָּׁם הָיוּ חֲפָצִים לֶאֱכֹל גַּם כֵּן אִלּוּ הָיָה בִּיכָלְתָּם, וְכֵן הַקַּיָּצִים וְשׁוֹמְרֵי פֵּרוֹת: ח (מא) חֵרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן. מִשּׁוּם (מא) דְּלָאו בְּנֵי דַּעַת נִינְהוּ (ט) וְלֹא אֵלִימִי לְמִקְנֵי שְׁבִיתָה, (מ) וַאֲפִלּוּ עוֹמֵד וְרוֹאֶה מֵרָחוֹק שֶׁמַּנִּיחִים שָׁם בַּמָּקוֹם שֶׁצִּנָּם. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת, דְּשָׁם הָעִקָּר הוּא מַה שֶּׁמְּקַבֵּץ מִכֻּלָּם וְעַל יְדֵי זֶה מִתְעָרְבִין יַחַד, לָכֵן מְהֻנֵּי גַּם עַל יְדֵי קָטָן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן שס"ו סָעִיף ג': (מב) שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בְּעֵרוּב. בְּגוֹן עוֹבְדֵי גִּלּוּלִים וּצְדוּקִים (מפ) וּכְהַאי גַּוְנָא, דְּשָׁמָּא לֹא יַנִּיחוּם שָׁם. (מג) וַאֲפִלּוּ אִם יַעֲמֹד מֵרָחוֹק וְיִרְאֶה גַּם כֵּן לֹא מְהֻנֵּי, דְּשָׁמָּא לֹא הִנִּיחוּם לְשֵׁם עֵרוּב: (מג) עַל יְדֵי חֵרֶשׁ. וַאֲפִלּוּ אִם הַחֵרֶשׁ הַהוּא שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר, דִּבְעָלְמָא הוּא כְּפִקֵּחַ לְכָל דְּבָרָיו, מִסְתַּבְּרָא דְּהָכָא לֹא מְהֻנֵּי, דְּהָכָא הֲלֹא בָּעֵינַן שֶׁיֹּאמַר בְּפֵרוּשׁ דְּבָזֶה הָעֵרוּב יִהְיֶה מֻתָּר לִפְלוֹנִי לְהֵלֵךְ, וְהָאֲמִירָה מְעַכֶּבֶת וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּאוֹת ל"ז, וְהוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְדַבֵּר: (מד) אֵינוֹ עֵרוּב. וְנִשְׁאָר עַל תְּחוּם בֵּיתוֹ, וְכַנַּ"ל בְּסִימָן ת"ח סָעִיף ד': (מה) לְקַבְּלוֹ מִמֶּנּוּ. וּלְהַנִּיחוֹ לְשֵׁם עֵרוּב: (מו) וּשְׁלָחוֹ וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁאָמַר לָהֶם שֶׁיּוֹלִיכוּ לָאָדָם הַהוּא: (מז) וְרָאָה מֵרָחוֹק. דְּאִי לָאו הָכִי, אָמְרִינַן דִּלְמָא לֹא מָמְטוּ לֵיהּ: (מח) וּנְתָנוֹ לוֹ. עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה ונתנו): (מט) הֲוֵי עֵרוּב. וְדַוְקָא שֶׁהָאַחֵר הִבְטִיחַ לוֹ בְּפֵרוּשׁ שֶׁיְּקַבְּלוֹ וְיַנִּיחוֹ לְשֵׁם עֵרוּב בְּשָׁבִילוֹ, (מג) אֲבָל אִם שָׁתַק לוֹ, לֹא אָמְרִינַן בָּזֶה דַּחֲזָקָה שֶׁיַּעֲשֶׂה שְׁלִיחוּתוֹ: (נ) דַּחֲזָקָה וְכוּ'. וְדַוְקָא בָּזֶה שֶׁהוּא אִסּוּר דְּרַבָּנָן

בְּאֵר הַיֵּטֵב

(ז) חֲפָצִים. וְכֵן הָרוֹעִים הַלָּנִים בַּשָּׂדֶה, הוֹלְכִין אַחַר מָקוֹם לִינָתָן, שָׁגַם שָׁם הָיוּ חֲפָצִים לֶאֱכֹל, וְכֵן הַקַּיָּצִים וְשׁוֹמְרֵי פֵּרוֹת, גְּמָרָא דַּף ע"ג (ע"א):

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא) וְט"ז (סק"ז) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק יח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים [וְכֵיצַד זֶה הִנֵּהּ בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יא), וְרַק נָפַל שָׁם טָעוּת בְּדִפּוּס וְכִדְמוּכָח מֵהַמְקוֹרִים שֶׁהֵבִיא], וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה והתניא): (נ) פְּרִי מְגַדִּים בְּסִימָן שס"ח (א"א סק"כ), וְכֵן כָּתַב הַגְּרִ"א בְּסִימָן תפ"ו: (נ) מִבְּאֹר בְּפוֹסְקִים לְעֵיל בְּסִימָן שפ"ו סָעִיף ח': (נא) מָגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן (ס"ק יח) וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ (ס"ק יט): (נא) דַּהֲלָא בִּיוּצֵא מִעִירוֹ וְחִשְׁכָּה לוֹ בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, גַּם כֵּן אָמְרִינַן לְעֵיל דִּבְכִתְמָא לֹא קָנֵי שְׁבִיתָה בְּחוּץ לָעִיר, דְּאֵין יוֹצְאִין מִתְּחוּם בְּנֵי הָעִיר, וְכָל שֶׁכֵּן בָּזֶה שֶׁחָסַךְ לִשְׁבוֹת מִן הַסְּתָם בְּבֵית רַבּוֹ. וְכֵן מִשְׁמַע מַרְגָּ"ש (עג. ד"ה בומק)-בְּעִנְיַן הָרוֹעִים דְּאַף שֶׁקִּדֵּשׁ עֲלֵיהֶם הַיּוֹם וְכוּ', עַיֵּן שָׁם: (נ) גְּמָרָא (עג.) וּפוֹסְקִים: ח (נא) רַבֵּנוּ יוֹנָתָן (ת. ד"ה ולא): (נא) רַשְׁ"י (ולא: ד"ה עירובי) וְרַבֵּנוּ יוֹנָתָן (שם ד"ה גמ') וְרִיטְבָ"א (לא:). וּבְסֵפֶר גְּאוֹן יַעֲקֹב (שם) כָּתַב דְּכֵן הוּא דַּעַת כָּל רַבָּנָתָא, וּדְלֹא כְּדַעַת הַתּוֹסֹפוֹת (שם ד"ה כאן): (נ) מָגֵן אַבְרָהָם (סקט"ו) לְפָרוּשׁ רַשְׁ"י (שם), וְכֵן לְרַבֵּנוּ יוֹנָתָן וְרִיטְבָ"א הַנַּ"ל, וּדְלֹא כְּדַעַת הַתּוֹסֹפוֹת (שם). וְכֵן סָתְמוּ הָאַחֲרוֹנִים לְדִינָא, עַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם (כלל עז ס"ט) וּבְשֻׁלְחָן צְעִי שִׁים (סי' ד ס"ז). וּבְפִרְי מְגַדִּים (א"א ס"ק טו) מְצַדֵּד דְּאַף לְתוֹסֹפוֹת (שם) אֵינוֹ עֵרוּב, דְּשָׁמָּא לֹא הִנִּיחוּ לְשֵׁם עֵרוּב, וְהָלֹא צָרִיךְ שֶׁיֹּאמַר 'בְּזֶה הָעֵרוּב יִהְיֶה מֻתָּר לִפְלוֹנִי לֵילֵךְ אֲלַפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ' [אִם לֹא דְּשָׁמַע מֵרָחוֹק שֶׁאָמַר כֵּן, וּבָזֶה לְדַעַת הַתּוֹסֹפוֹת הוּא עֵרוּב. עַיֵּן שָׁם]: (מפ) שֶׁבִּכְלַל צְדוּקִים הוּא גַּם כֵּן מִי שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בְּמַה שֶּׁאָמְרוּ חַזַ"ל: (מצ) רַבֵּנוּ יוֹנָתָן (ת. ד"ה ולא) וְרַבֵּנוּ יְרֻחָם, וְהָעַתִּיקוּ הָאַחֲרוֹנִים: (מצ) גְּאוֹן יַעֲקֹב:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (סי' תריב ס"ב) כתב: ולענין הלכה, כל שהוא בשל תורה הלך אחר המחמיר וכל שהוא בשל דבריהם הלך אחר המיקל.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah